

MYKOLAS KRUPAVIČIUS (1885-1970)

kunigas, visuomenininkas, politikas, valstybininkas. 1914 paskirtas lietuviu kapelionu Voroneže. 1918 patyręs, kad vietinio revoliucinio teismo yra pasmerktas mirti, persirengęs ruso kareivio uniforma paspruko traukiniu į Kozlovą, po to į Lietuvą. Bet fronto srityje vokiečių suimtas, siųstas į karantiną Vilniuje, o iš ten perkeltas į Utenos karantiną. Iš čia po kelių mėnesių paleistas atvyko į Seinus pas vyskupą ir paskirtas dirbti prie Lietuvos Tarybos Vilniuje, o nuo 1919 Kaune.

Vienas žemės reformos sumanytojų ir jos vykdytojas. Jai įgyvendinti prisiėmė žemės ūkio ministro pareigas ir per nepilnus tris metus pravedė apie 418.000 ha dvarų žemės išdalijimą bežemiaims ir mažžemiams.

Pirmosios bolševikų okupacijos pradžioje (1940-1941) paruošė komunistinei vadovybei memorandumą, kuriuo įrodinėjo, kad Katalikų bažnyčia yra darbo žmonių gynėja. Jo tikslas - uždelsti ruošiamą Bažnyčios persekiojimą. NKVD nutartas suimti, bet paspruko į Druskininkus. Ten sulaukė vokiečių invazijos. 1942 įteikė vok. okupacinei valdžiai du memorandumus savo vardu ir vieną bendrą su J. Aleksa ir dr. K. Griniumi dėl Lietuvos kolonizavimo, žydų bei lenkų persekiojimo ir bolševikų įvykdytos turtų nacionalizacijos nepanaikinimo. Už tai 1942 tapo suimtas ir, perėjęs Eitkūnšų ir Tilžės kalėjimus, 1943 internuotas karmelitų vienuolyne Regensburge, kur amerikiečių kariuomenės išlaisvintas 1945. Išrinktas Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininku, kuriuo išbuvo ligi atsisakydamas 1955.

Parašė daug raštų, knygų, bendradarbiavo spaudoje.

iš „Lietuvių enciklopedijos“